



UNIVERSITÄTS-  
BIBLIOTHEK  
PADERBORN

## **Universitätsbibliothek Paderborn**

### **Directorivm Inqvisitorvm F. Nicolai Eymerici Ordinis Prædicatorum**

**Nicolaus <Eymericus>**

**Venetiis, 1607**

Quaestio 18. De erroribus Graecorum.

**urn:nbn:de:hbz:466:1-13589**



De erroribus Græcorum.

S V M M A R I V M.

- 1 Hæreses duæ recentiorum Græcorum.
- 2 Dicta Sanctorum reuerenter sunt exponenda.
- 3 Dicta S. Athanasii male sonantia exposita à Sancto Thoma.
- 4 Articuli in S. Cyrillo obscuriores, &c.
- 5 Gregorij Nazianzeni, & Basilij loca aliquot pie accipienda.

**D**ecimo octaua quaestio est: Hæreses, & errores Græcorum, quæ usque hodie perseverant: qui sunt?

Ad hanc respondemus, quod sunt ista.

1 Primus, quod Spiritus sanctus non procedit à Patre, & Filio, sed à solo Patre.

2 Secundus, quod corpus Christi non potest consisti in azymis, sed tantummodo in fermentato. Et in istis duobus erroribus non assenserunt sancti doctores Græcorum Athanasius, Cyrillus, Gregorius Nazianzenus, Basilij, Chrysostom. nec Græcorum sancti Patres alij.

3 Est tamen verum, quod nonnulli sancti Doctores Græcorum posuerunt quamplures articulos non admittendos, loquentes incaute, & erroneè: Qui articuli licet ut stant, sint falsi, & quamplures erronei; tamen possunt exponi, ut facit sanctus Thomas, respondendo ad dictos articulos de mandato Domini Urbani in libro, qui intitulatur: Contra errores Græcorum: ubi dicit, quod propter dictorum Doctorem dignitatem, non sunt condemnandi, sed reuerenter exponendi. Et licet sint plures, tamen principales, & peius sonantes sunt hi, qui sequuntur.

4 Primus: quod in diuinis, essentia est genita in filio.

5 Secundus: quod in diuinis essentia est spirata in Spiritu sancto.

6 Tertius: quod Spiritus sanctus non misit Filium.

7 Quartus: quod Filius Dei assumpsit humanam naturam in sua essentia.

8 Quintus: quod homo fuit assumptus à Filio Dei.

9 Sextus: quod creatura creatori non cooperatur.

10 Prædictos articulos ponit Athanasius in tertio sermone gestorum Nicæni concilij.

11 Septimus: quod Spiritus sanctus est imago Filij.

12 Octauus est, quod Filius est in Patre, tanquam in propria sua imagine,

13 Nonus; quod diuina essentia increata, est concepta, & nata de Maria.

14 Decimus: quod diuina essentia, seu diuinitas, facta est homo.

15 Undecimus: quod Deus fecit hominem Deum.

16 Duodecimus: quod à Christo fuit amota imago primi parentis.

Tertius

† Al. & erroribus nondum exortis.

† Est opus. Tomo 17.

circum annuum Domini CCCXCIII. is locus, cuius hic meminit Benedictus, ita habet: Qua propter stultitiam respuentes inani quaerelarum, perquirere vos oportet ab ipsis beatis Apostolis, & considerare prudenter: quoniam Patres nostri, catholici videlicet doctique Pontifices, in vnaquaque hæresi quolibet tempore suscitata, quidquid profide, pro veritate, pro communiōe catholica atque Apostolica secundum scripturarum tramitem, prædicationemque; maiorum facta semel congregatiōe sanxerunt, in cōuulsūm voluerint deinceps, firmumque consistare: nec in eadem hæc causa denūo, quæ præfixa fuerant, retractari qualibet recenti præsumptione permiserint: sapientissimè præuidentes, quoniam si decreta salubriter cuiquam liceret iterare, nullum contra singulos quosque prorsus errores, stabile persisteret Ecclesiæ constitutum, ac semper iisdem furoribus recidiuis omnis integra definitio turbaretur.

P. Tertio decimo, &c. In solutione huius obiectiōnis facile concedit Benedictus errasse Nicolai, quod minime erat concedendum. ideo retineamus superiorum Turrescrematæ solutionem: quæ sæpius dicta sunt à nobis. Eadem ratione satisfaciat decime quartæ obiectiōni; & decimæ quintæ: nusquam enim erratum est exponentem mentem Domini Nicolai prout intelligendam esse Dominus Ioannes docuit. q. Sextodecimo dicunt, quod secundum hoc errauit Ecclesiæ, aliquos canonizando pro Sæctis. Ideo fieri potest, ut non errauerint, qui definitionem Nicolai sequebantur, quoniam forsitan optimè eam intelligebant iuxta adductam à nobis paupertatis distinctionem.

Ad hæc, si in re difficili hallucinati fuissent, non propterea hæretici erant, nec potuit Ecclesiæ errare referendo eos in numerum Sanctorum. hoc enim impium est asserere: scire enim quos debeamus religione colere, multum refert ad communes Ecclesiæ mores, ut optimè docet Melchior Canus lib. 5. ca. 5. de locis Theologicis, versicul. in moribus non toti Ecclesiæ communibus. & Blasius Nauarrus, libro secundo, capit. decimo, de sacro Ecclesiæ principatu, circa finem. Antoninus tertia parte, titul. 12. capit. octauo, §. secundo. Caietanus in opusculo de Indulgentijs ad Iulium, capit. octauo. Beatus Thomas quodlibeto nono, articulo ultimo. Tabiensis in summa, verbo, canonizatio numero quarto. & Syluester numero secundo. Conarruias, lib. 1. variarum resolutionum, capit. decimo, numero 13. & Augustinus de Ancona in summa de potestate Ecclesiæ, q. 14. art. 4.

Qui autem diceret, posse Papam errare in canonizatione Sanctorum, saltem velut temerarius, puniri posset per Indices Ecclesiasticos, ita Melchior Canus præcitato loco.

Canonizatio vero Sanctorum per traditionem habetur in Ecclesia Dei, ut collegi ex Synodo Nicæna secunda, actione tertia. S. his itaque sex synodis. aduersus impium Molinæum in additione ad Decimum super Rub. de constitut. in secunda lectura, verbo, Sanctorum, et tradit Melchior Canus, lib. 3. cap. 3. de locis Theologicis.

nonizatio... Sæcto... non po... ecclesiæ... illud... riuus di... Ad con... versic... lossa in... illud... e conti... & ve... fuerit... adatum... eam ac... nem Pa... spertif... ad sol... sistrat... ges re... scopos... st. do... possoli... epist... elisius... circa



Tertiusdecimus: quod quisemel blasphemavit, impossibile est non blasphemare.

Quartusdecimus: quod fides non est nobis ministrata per Angelos.

Hos articulos ponit Athanasius in Epistola ad Serapionem.

4 Quintusdecimus: quod Iesus Christus filius dicitur paterna essentia.

Sextusdecimus: quod quae sunt naturaliter propria Dei patris, sunt propria Dei filij.

Decimusseptimus: quod nomine Christi intelligitur Spiritus sanctus.

Decimusoctavus: quod docente Paulo, Seraphim addiscunt.

Decimusnonus: quod quando Moyses dixit de hominis formatione, quod Deus inspiravit in faciem eius spiraculum vitae, & factus est homo in animam viventem, quod istud spiritamen, seu spiraculum, non fuit anima rationalis; quia tunc fuisset anima de Dei essentia; sed intelligitur, quod fuit Spiritus sanctus homini inspiratus.

Hos artic. posuit Cyrillus in lib. thesaurorū. 5 Vigesima: quod Spiritus sanctus est in medio Patris, & Filij.

Hunc articulum ponit Gregorius Nazianz. in sermone de Epiphania.

Vigesima prima: quod Spiritus sanctus est verbum Filij.

Hunc articulum ponit Basilius in sermone de Spiritu sancto.

Vigesima secunda: quod Spiritus, sanctus per Filium operatur.

Vigesima tertia: quod in Angelis, quo ad naturam non dicimus secundum, nec tertium.

Hos artic. ponit Basilius contra Eunomium.

COMMENT. XLIII.

Gregoriorum ar- rogata, & in Ecclesiam latinā, invidia: Greci tametsi initio nascuntis Ecclesiae catho- fuerint amplexi fidem, & viros quamplures sanctitatis, et doctrina clarissimos habuerint: tamen labentibus saeculis ita eorum arrogancia crevit, ut Ecclesiae Latinae invidentes, summo Romano Pontifici obedire recusarint, & Schismate facto ab Ecclesia Latina desciverint, multasque in eam iniurias intulerunt, quas recenset Leo Papa Nonus Episcopus, quaedam contra inauditas praesumptiones Michaelis, et Acriani Episcoporum, 6. 29. & eiusdem Epistolae, cap. 8. dicit, Gracos diversis temporibus, diverso errore, ad corrumpendam catholicam matrem Ecclesiae virginitatem nonaginta, & eo amplius haereses peperisse.

Hos saepe Ecclesia Rom. conata est in viam revocare, ut abunde legitur in Concilio Florentino sub Eugenio IV. Sess. 3. Eisdem reducendis ad Ecclesiam unitatem incubuerunt diversi Romani Pontifices Innocentius III. Gregorius X. & Eugenius IV. Hi tempore Eugenij Quarti circa annos Domini MCCXXXII. in Concilio Florentino, Ecclesiae Latinae uniantur, ut sessione ultima eius Concilij scriptum est, idque post Eymerym, & B. Thomam temporaria, ceterum ea unio non duravit.

Quanta vero animi acerbitate essent Graeci con-

tra Latinos, tametsi ex multis perspicere liceat, maxime tamen constat ex Concilio Later. sub Innoc. III. capitulo 4. nam si quandoque sacerdotes Latini super eorum altaria celebrassent, non prius ipsi sacrificare volebant in ipsis, quam ea tanquam per hoc inquinata laussent. Quin & baptizatos a Latinis ipsi ausu temerario rebaptizare praesumebant, quod refertur in capitulo licet Graecus. extra de baptism. & eius effectu.

Item quantum attinet ad errores Gregorum, quos hic commemorat Eymerys eos copiose refert, & in sententia catholico explicat B. Thomas opuse. quodam contra errores Gregorum inscripto, quod est primū Tomi 17. inter opera S. Thomae, cuius hic quoque mentionem facit auctor. ac multi quidem ex his declarati, sicut docet S. Thomas errores non sunt.

Ceterū idē Graeci, praesertim nostris saeculis proximiores, multos alios gravissimos errores pepererunt, quos bene interpretari non licet: cum et purgatorum negent, et secundas nuptias dānent, & simplicem fornicationē non esse peccatum, & alios multos impie profiteantur, quos refert, et consutat Guido Carmelita in summa de haeresibus, titulo de haeresibus Graecorum. commemorat etiam Gregoriorum errores Beatus Antoninus in 3. par. histor. tit. 22. c. 11. §. 1. Arnaldus Albertinus in Rubrica de haeresibus lib. 6. quaest. 12. circa finem. Bernardus Lutzburgus in catalogo haereticorum, lib. 2. verbo: Graeci. Augustinus de Ancona in summa de potestate Ecclesiastica q. 25. art. 5. & 6. Prateolus lib. 7. de vitis, & sectis haeret. cap. 15.

2. Quartus quod filius Dei assumpsit humanam naturam in sua essentia. Hic articulus duplicem sensum habere potest. Unus est, quod Filius Dei assumpsit naturam humanam in sua essentia, id est, perfectam ex corpore, & anima constantem: et hoc est verum, catholicum, ac secundum fidem tenendum iuxta illud Athanasij in regula sua confessionis. Perfectus Deus, perfectus homo, ex anima rationali & humana carne subsistens. traduntque copiose Theologi scholastici, lib. 3. sentent. dist. 2.

Alter sensus esse potest, quem hic crederem damnari scilicet, Filium Dei assumpsit humanam naturam in sua essentia, quasi unio naturae humanae, & divinae facta sit in essentia ad tertiam quandam naturam constituendam, quod est falsum, ut scribunt Theologus lib. 3. sentent. dist. 4. natura enim humana persona Filij Dei unita fuit primo, & per se, non naturae, & essentiae divinae, inde natura divina humanae naturae in filio unita fuit, ut verē, & subtiliter explicat Magister praecitato loco: §. non autem.

QVAESTIO XIX.

De erroribus Tartarorum.

S M M M A R I V M.

- 1 Tartari multifariam distincti.
- 2 Ex eis quidam patriae advenae desiderio se ipsos necant.
- 3 Alij litteras etiam, quas defunctis perferant ab amicis accipiunt.

Decima

Ecclesiae Romanae in Graecos singularis benignitas.